

Teologi for Lægfolk

Hold 1A, Basisår 2017-18: Kirkehistorie fra oldtid til nutid v/ Anders E. Nielsen; lokale F

Søndag d. 29. okt. kl. 12.45-13.30 og 13.45-14.30

1) Overført fra september; udblik: Kamp om fortolkningen af den ”sande” tro.

a) Den kristne bibelkanons historie – i hovedtræk

*Evangelierne fik i praksis først kanonisk status.

*Den syriske kirke: Tatian’s evangelieharmonie fra ca. 170 e.Kr.

*Paulus’ breve som næste skriftgruppe med normativ status.

*Markions kanon ca. 150 e.Kr.

*Udviklingen hen mod hyrdebrevet fra biskop Athanasius af Alexandria i 367 e.Kr.

*Udvælgelsens kriterier:

Det katolske (imod den gnostiske elite)

Det apostolske (imod især montanisterne)

Det ortodokse (en anakronistisk cirkelslutning?)

*Kanondannelsens følger:

”Testamente”, ’pagt’, ’sidste vilje’ eller ’løfte’

Forholdet til den jødiske kanon (GT)

Skrift- og fortolkningsreligion

”Hvis man vil undgå teologisk og kirkelig ensretning, står man sig bedst ved at fastholde, at hele Det Nye Testamente er udtryk for gyldig kristendom. Så må man acceptere, at Det Nye Testamente indeholder modsigelser og forskelligheder. Ja, man bør ligefrem hilse det velkomment, for det betyder, at kristendommens mangfoldige og uregerlige væsen er gyldiggjort af de spændinger, modsigelser og mangfoldigheder, som karakteriserer den nytestamentlige kanon” (Geert Hallböck: *Det Nye Testamente – en lærebog*; Kbh.: Anis, nu Eksistensen, 2010, s. 193).

2) Debat og splittelse, fx om Treenighedsdogmet og kristologien (RT s. 99-103)

Arius’ position (død 336)

Kirkemøder: Nikæa i 325 og Konstantinopel i 381; Efesus i 431 og Kalkedon i 451

3) Den frelseshistoriske grundfortælling (Den lineære historieopfattelse, RT s. 106-107). ”At gå i kirke er at gå hen og vente på Herrens genkomst”. ”Genkomstens pludselighed” er historiens ende ”og står ikke i nogen indre sammenhæng med historiens forløb” (Regin Prenter: *Skabelse og Genløsning*. Kbh.: Gad, 1975, s. 592ff.).

4) Antikkens kristne litteratur (RT s. 110-116). De nytestamentlige apokryfe og pseudepigrafiske skrifter (Nag Hammadi-biblioteket) – de apostolske fædre (1.-2. årh.), apologeter, kirkefædre.